

Zwarte Pieten

Misschien, beste lezer of lezeres, denkt u dat Augustinus achterloopt omdat hij in januari nog over Zwarte Piet schrijft. Laat ik u uit de droom helpen, want dit spinsel gaat in feite niet over die gekleurde figuur die ieder jaar ongeveer 3 tot 4 weken namens Sinterklaas bij allerlei mensen cadeau's bezorgt als beloning voor hun gedrag in het voorbije jaar. Hij en zijn kornuiten zullen ongetwijfeld nog wel ter sprake komen in dit artikel, maar dat merkt u wel.

Omdat Zwarte Piet zo'n aparte figuur is, wordt hij ook wel in andere verbanden gebruikt en dus wil ik het hier over de term 'zwartepieten' hebben. Er bestaat er een kaartspel dat 'zwartepieten' heet en daarin speelt de schoppenboer de hoofdrol. Ik leg hier de spelregels niet uit, maar het spel bestaat echt. Er zijn ook nog andere betekenissen van deze term, want met 'zwartepieten' wordt ook wel bedoeld dat iemand anders de schuld krijgt als er iets mis is gegaan. Zo zijn ze bij scholen gemeenschappen, banken, woningbouwclubs, enz., waar enorme fouten zijn gemaakt en waarvoor wij arme belastingbetalers kunnen opdraaien, erg sterk in het afschuiven van verantwoordelijkheden. Ik werkte 28 jaar bij een groothandel in huishoudelijke artikelen en er was een product met de naam 'afschuifvork'. Een toepasselijke naam voor het afschuiven van de schuld naar een ander. Niemand voelt zich persoonlijk verantwoordelijk voor wat er mis ging, maar wel een ander en dat noemt men dan 'zwartepieten' of de 'zwarte piet' bij iemand anders neerleggen. Ik niet, hij wel! Waarom dat 'zwartepieten' wordt genoemd is niet helemaal duidelijk, maar de echte Zwarte Piet is natuurlijk ook een beetje duistere figuur. Hij spioneert voor de Sint via schoorstenen, afluisteren achter de deur en zijn oor tegen cv- buizen leggen in allerlei behuizingen, maar of hij het allemaal goed doorgeeft wat hij ziet, is wel eens twijfelachtig. Vaak moet Sint hem corrigeren. Vandaar misschien dat Toon Hermans die twee niet mocht, omdat hij ze een 'onbetrouwbaar koppel' vond, maar dat kon ook komen omdat hij de mantel van de Sint herkende als het tafelkleed uit de voorkamer compleet met de afdruk van de asbak en die man veel op tante Jo leek. Het 'Zwartepieten' is begonnen, lees je dikwijls in de krant als na een rapport over een zaak die de politieke, financiële, bouw of welke wereld dan ook in beroering brengt en dan krijgt de arme Piet, weer de schuld. Politiek correcten zouden dat dan discriminatie noemen.

En zijn leven is toch vooral in die tijd niet eenvoudig. In die dagen van november en december wordt hij door die politiek correct denkenden beschouwd als een product van racisme. Hij zou een nakomeling zijn van de slaven uit onze West Indische koloniën en moest met zijn zwarte snoet en kromtalig gebrabbel de kinderen de stuipen op het lijf jagen. En we weten het...de stoute kinderen stopte hij in de zak. Een mythe, want bij ons thuis gingen mijn broers nooit in de zak en op de school van meester van den Dries werd er onder de jongens van de 6^e klas geloot wie er in de zak mochten. Ik hoorde daar niet bij, want ik was te lang of de zak was te klein. Inmiddels heeft Pieterbaas ook allerlei inburgeringscursussen gevolgd en spreekt hij tegenwoordig behoorlijk Nederlands en is hij een vrolijke baas. Leuk is wel dat hij in onze voormalige Zuid Amerikaanse koloniën nog steeds zwart is, want Sint en Piet zijn ook daar echte kindervrienden. En stel voor dat ze hem wit zouden laten. Dan komen echte autochtonen niet meer in aanmerking om voor zwarte piet te spelen en dan kan men dat ook weer racisme noemen.

Zwarte Piet heeft ook nog andere betekenissen.

We schreven al dat hij in kaartspellen wordt aangeduid als schoppenboer, maar in tijden van gebrek aan noodzakelijke goederen probeert hij de mensen geld af te troggelen door hen veel voor noodzakelijke gebruiksgoederen te laten betalen. Die figuren worden ook zwarthandelaar genoemd en die waren en zijn er nog genoeg. Hier wordt onze pieterknecht dus als een louche figuur opgevoerd alleen omdat hij zwart is.

Dus hou ik hier een pleidooi om het woord en de naam Zwarte Piet nooit uit de Nederlandse woordenschat te laten verdwijnen. De goede man is volledig geïntegreerd, we kunnen niet meer zonder hem, spreekt tegenwoordig net als vroeger Piet Römer en tegenwoordig Erik van Muiswinkel perfect Nederlands en als hij snoep uitdeelt geeft hij niet alleen graag pepernoten en taaioppen en marsepein en borstplaat weg, maar ook heel graag Negerzoenen.

U kent ze wel die van Buys uit Oudenbosch. De zoenen zijn er gelukkig nog, maar de neger heet in Nederland nu schuim of choco(lade). In Vlaanderen heet hij weer heel anders. Daar is dit snoepgoed niet mannelijk, maar vrouwelijk en heet zij 'negerinntet'. En wat een tet is, ga ik u niet uitleggen, want dat kunt u waarschijnlijk zelf wel raden. Ik hoop dat u in echtelijke kring daarover geen ruzie krijgt en mij vooral niet 'de zwarte piet toeschuift'.

Augustinus